

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Střední průmyslová škola strojnická Olomouc
tř.17. listopadu 49**

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu
„Výuka moderně“**

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205

Šablona: VI/2

Sada: 1

Číslo materiálu v sadě: 20

Název: Platební styk

Jméno autora: Ing. Miroslava Špičáková

Předmět: EKONOMIE

Jazyk: čeština

Klíčová slova: platební styk, hotovostní platba, bezhotovostní platba, cashback, doklad, složanka, převod, příkaz

Cílová skupina: studenti středních škol

Stupeň a typ vzdělání: odborné vzdělání

Očekávaný výstup: Studenti jsou seznámeni s možností platebního styku v současnosti. S možností využití pracovního listu, kde jsou uvedeny základní doklady hotovostního platebního styku.

Metodický list/anotace

Materiál usnadňuje práci žákům, vede je k aktivitě a motivuje je. Materiál shrnuje problematiku platebního styku pro vysvětlení, popř. zopakování látky. Materiál má žáky motivovat a aktivovat. Součástí je také pracovní list, kde se některé informace studenti dozvědí přímo a některé musí sami vyhledat.

Studijní materiál pojednává o možnostech platebního styku v současnosti. Jsou zde zohledněny jak způsoby hotovostní a bezhotovostní s uvedením konkrétních příkladů požívaných dokladů a jejich náležitostí.

Zpracováno: 18.12.2012

PLATEBNÍ STYK

Platební styk je v podstatě záležitost příjemce a plátce, banka je jen zprostředkovatelem příkazu.

Banky zprostředkovávají platební styk nejen v Tuzemsku, ale i se zahraničím.

Platební styk (význam) = zprostředkování plateb mezi 2 subjekty

1. bezhotovostní styk = forma placení, při níž nefungují hotové reálné peníze, placení se uskutečňuje pouze písemným převodem z účtu na účet.

2. hotovostní styk: + jistota zaplacení, peníze mám stále k dispozici patří k nejčastější (nejmasovější) činnosti (obchodu) banky

Hotovostní platební styk

-převládá při úhradě menších peněžních částek nebo v případě nedůvěry platební schopnosti a nedůvěryhodnost kupujícího

Druhy:

1) Výběr peněz z banky do pokladny podniku

2) Skládání peněz z pokladny podniku do banky (pro pokladnu je stanoven pokladní limit, nadlimitní peníze se odvádějí)

3) Platba v hotovosti za dodávky zboží, služeb, výrobků, mzdy, nákupy

-veškeré operace s penězi se zaznamenávají v účetnictví

Doklady používající se při hotovostním platebním styku:

1) Příjmový pokladní doklad (PPD)

2) Výdajový pokladní doklad (VPD)

3) Paragon

4) Směnka

5) Výběrní lístek

6) Pokladní šek

7) Pokladní složenka

8) Poštovní poukázka

Cashback

-cashback je výběr hotovosti při platbě kartou u pokladny obchodníka

-nejedná se o službu mezinárodní, podmínky se liší od státu

Službu umožnila majitelům platebních karet v říjnu 2006 využívat ČSOB a Poštovní spořitelna, v roce 2007 se k těmto bankám přidala Česká spořitelna (z obchodníku se na službu napojil AHOLD = prodejny Albert a Hypernova)

-podmínky výběru jsou: nákup min. 300,- Kč, možnost výběru max. 1 500,- Kč

Výhody:

1)Pro zákazníka

-má více možností dostat se k hotovosti

-šetří za výběry z bankomatů (u ČS se za výběr platí poplatek 4,- Kč)

-jednoduše vybírá malé částky pro každodenní potřebu

-má peníze v bezpečí

2)Pro obchodníka

-zvyšuje komfort nakupování

-rozšiřuje služby

-snižuje objem hotovosti v pokladně

-zvyšuje loajalitu zákazníků

3)Pro banky

-nabízejí atraktivní službu

-jsou tam, kde je klienti potřebují

-zvyšují používání platebních karet

Bezhotovostní platební styk-je převládající formou platebního styku

-banka provádí bezhotovostní platební styk na příkaz klienta, prodej na úvěr, dobírku, splátky

-přesun peněz se děje přeúčtováním částky z bankovního účtu jednoho zákazníka (plátce) na bankovní účet jiného zákazníka = klienta (příjemce)

-o provedených operacích na účtu informuje banka své zákazníky = klienty výpisem z účtu

-bezhotovostní platební styk se dělí na:

1)Úhradový – placení z příkazu plátce

2)Inkasní – placení z příkazu příjemce peněz

Doklady používající se při bezhotovostním platebním styku:

1)Příkaz k úhradě – jednorázový, hromadný, trvalý

2)Příkaz k inkasu – jednorázový, hromadný, trvalý

3)Poštovní poukázka – typ A, B, C

4)Šek – je to cenný papír

5)Směnka

6)Platební karta

Zdroj:

1 ŠVARCOVÁ, Jena a kol. *Ekonomie – stručný přehled*, 2010/2011. Zlín, CEED 2010. ISBN 978-80-87301-00-5

2 HARTLOVÁ, Věra; SOLDÁNOVÁ Marcela; SVOBODOVÁ Jitka; ŽLEBKOVÁ Michaela. *Bankovníctví pro střední školy a veřejnost*, Praha, Fortuna 2004. ISBN 80-7168-900-9

3 Finanční gramotnost - platební styk. *www.dumy.cz* [online]. 7.11.2012, [cit. 19.1.2013]. Dostupný pod licencí Creative Commons CC-BY-NC-SA z WWW: <<http://dumy.cz/material/45156-financni-gramotnost-platebni-styk>>.

4 <http://www.janska.estranky.cz/clanky/maturitni-okruhy-ekonomika/platebni-styk.html>

PRACOVNÍ LIST

Příjmový pokladní doklad

- vyhotovuje se ve dvou stejnopisech - účetní doklad jako originál
- stvrzenka jako doklad plátcí

- náležitosti: -
-
-
-
-

The image shows two versions of a Czech receipt form. The left version is a blank template with the following fields:

- Organizace - firma
- Doklad číslo: AV
- Datum vystavení
- Přílohy
- Příjmový POKLADNÍ DOKLAD
- Přijato od (jméno a adresa)
- Čekem Kč: hot, slovy Kč
- Účel
- Rozpočtová skladba
- Schválil(a)
- Podpis pokladníka
- Tabulka s 4 sloupci: Účel, Účtovací příkaz (dal - účet), Kč, h
- Tabulka s 4 sloupci: DPHn, DPH Kč, Baz. člens. Kč, Převzat
- Tabulka s 4 sloupci: Dne, Zaúčtoval, Dne

The right version is a filled-in example with the following fields:

- Příjmový pokladní doklad z: 200...
- Firma:
- Čekem bez DPH
- +% DPH
- Čekem Kč
- Slovy
- Přijato od
- DPH
- Účel platby
- Přijal:

Výdajový pokladní doklad

- vystavuje se v jednom vyhotovení
- náležitosti: - číslo a datum
- částka (číslicí a slovy)
- účel
- komu to bylo vyplaceno
- organizace
- podpisy (toho kdo to přijal, vyhotovil, zaúčtoval, schválil)

VÝDAJOVÝ POKLADNÍ DOKLAD

Organizace - firma
 Datum: / /
 Příjímavý: / /

Vypřaceno (jméno a adresa)
 Příkaz číslo: /
 Účel výplaty: /

Schválil: /
 Podpis příjemce: /
 Podpis pokladníka: /

ÚČETNÍ DOKLAD za dne / /
 Test /
 Účtovací přípis (Mě ostatních) Kč / h

DPH %	DPH Kč	Bez daně Kč	Přičítat
Dne	Dne	Dne	Zaúčtovat
Dne	Dne	Dne	Zaúčtovat

Organizace: /
 Výdajový pokladní doklad č. /
 ze dne / / za částku / / Kč /

Vypřaceno (jméno a adresa)
 Výtěra: / / / / /
 Účel výplaty: /
 schválil: /
 podpis příjemce: /
 podpis pokladníka: /

ÚČETNÍ DOKLAD za dne / /
 Test /
 Účtovací přípis (Mě ostat - úst) Kč / h

Dne	přičítat	Dne	zaúčtovat

Pokladní složenka

- slouží ke složení peněz na účet

- náležitosti: -

-

- symboly platby - konstantní (identifikuje platbu)

- variabilní (účel platby)

- specifický (u investiční výstavby)

- podpis složitele

- razítko banky a podpis

- výčetka

POKLADNÍ SLOŽENKA
 Skládám(e) v hotovosti ve prospěch / /
 číslo účtu příjemce / /
 Kč / /
 složený Kč / /
 Variabilní symbol /
 Konstantní symbol /
 Jméno a příjmení složitele /
 Rodné číslo/ datum narození (s označením / číslo a jméno platnosti cestovního dokladu a jméno výdejce)
 Likvidovat /
 Razítko banky a podpis / /

VÝČETKA

částka	Druh	účet	h
5000,-			
2000,-			
1000,-			
500,-			
200,-			
100,-			
50,-			
20,-			
10,-			
5,-			
2,-			
1,-			
0,50			
Úhrnem			

POKLADNÍ SLOŽENKA

SANKČNÍ OPOSOUDI TISKOPIS
 Peněžní suma: / /
 Měna účtu: / /
 Číslo účtu: / /
 Jméno a příjmení složitele: / /
 Rodné číslo: / /
 Příjmení složitele: / /
 Razítko banky a podpis: / /

částka	Druh	účet	h
5000,-			
2000,-			
1000,-			
500,-			
200,-			
100,-			
50,-			
20,-			
10,-			
5,-			
2,-			
1,-			
0,50			
CELKEM			